

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08812/2019-ERU

V Ostravě dne 30. září 2019

Č. j. 08812-3/2019-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-08812/2019-ERU s obviněným z přestupku, společností **VCES a.s.**, se sídlem Praha 9, Na Harfě 337/3, PSČ 19005 IČO: 267 46 573, ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

t a k t o:

I. Obviněný z přestupku, společnost VCES a.s., se sídlem Praha 9, Na Harfě 337/3, PSČ 19005 IČO: 267 46 573 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterých se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona

- a) prováděl dne 24. srpna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přerov nad Labem u budovy č. p. 195 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, a dále,
- b) prováděl dne 25. října 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Vlčkovice u Praskačky u budovy č. p. 6 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63,

a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 74 000 Kč** (slovy: sedmdesát čtyři tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31819.

Odůvodnění

Dne 21. března 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, kdy na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 28. května 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03420-8/2019-ERU. Dne 21. března 2019 zahájil Úřad v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 28. května 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03423-9/2019-ERU. Proti kontrolním zjištěním obsaženým v uvedených protokolech o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 03420/2019-ERU a sp. zn. 03423/2019-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 4. září 2019, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Dle ust. § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky mohou být v řízení navazujícím na kontrolu skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku.

V rámci kontroly vedené pod **sp. zn. 03420/2019-ERU** bylo zjištěno, že:

- **zemní práce**, při nichž došlo dne 24. srpna 2018 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 IPE (dále jen „plynárenské zařízení A“) v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přerov nad Labem u budovy č. p. 195 **prováděl bezvýkopovou technologií prostřednictvím** průpichové hlavice **účastník řízení**,
- dne 8. prosince 2015 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „SV BRÍSTVÍ, STARÝ VESTEC, SEMICE, PŘEROV n.L. – NAPOJENÍ NA ZDROJ PITNÉ VODY“ **vyjádření zn.** [REDAKCE] a dne 6. ledna 2017 vyjádření zn. [REDAKCE], přičemž v prvním vyjádření byly vymezeny podmínky pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání,
- dne 2. června 2017 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“), **vytyčila** polohu plynárenského zařízení A v terénu,
- veškeré **náklady** spojené s opravou plynárenského zařízení A byly uhrazeny,
- v důsledku poškození plynárenského zařízení A nedošlo k **úniku** plynu do ovzduší, ale došlo k **přerušení** dodávky plynu **8** konečným zákazníkům.

Ke skutku ze dne 24. srpna 2018 účastník řízení ve vyjádření před zahájením kontroly ze dne 15. listopadu 2018 uvedl, že provedením průpichů pro potrubí HDPE D32 – D63 dle specifikace RPD a dle pokynů pověřeného zástupce byla určena podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] na základě objednávky č. [REDAKCE]. Ruční sondu k odhalení plynárenského zařízení A prováděl účastník řízení. Z neznámého důvodu (zřejmě kámen či jiný pevný kus v zemi) došlo

k odklonění průpichové hlavice směrem nahoru. Tento průpich byl prováděn za kontroly stavu v sondě u plynárenského zařízení A a při zjištění hlavice v sondě byly práce na průpichu ihned zastaveny. Bohužel i přes výše uvedenou kontrolu došlo ke kontaktu hlavice s plynárenským zařízením A. Toto zařízení vykazovalo pouze známky lokálního deformování. Následně bylo účastníkovi řízení sděleno, že se nejedná o havárii s nutností odstranění ihned a byl dohodnut termín odstavení části plynovodu, kdy byla ze strany správce plynárenského zařízení provedena výměna poškozené části plynárenského zařízení A.

V rámci kontroly pod **sp. zn. 03423/2019-ERU** bylo zjištěno, že:

- **zemní práce**, při nichž došlo dne 25. října 2018 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen plynárenské zařízení B“) v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Vlčkovice u Praskačky u budovy č. p. 6, **prováděl ručně účastník řízení**,
- dne 21. března 2018 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Kanalizace a ČOV Praskačka - Vlčkovice“ **vyjádření zn. [REDAKCE]** s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání,
- dne 28. srpna 2018 společnost GridServices, s.r.o., **vytyčila** polohu plynárenského zařízení B v terénu, s platností 2 měsíce,
- veškeré **náklady** spojené s opravou plynárenského zařízení B byly uhrazeny,
- v důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k **úniku 191 m³** plynu do ovzduší za dobu 7 minut a k **přerušení** dodávky plynu **13** konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 3 hodin.

Ke skutku ze dne 25. října 2019 účastník řízení ve vyjádření ze dne 6. února 2019 mimo jiné uvedl, že plynárenské zařízení B bylo poškozeno při provádění ručních výkopových prací zaměstnancem účastníka řízení. Ve vyjádření ze dne 24. dubna 2019 pak účastník řízení mimo jiné uvedl, že k poškození plynárenského zařízení B došlo mimo jiné proto, že v místě provádění sondy nebyla vůbec nalezena výstražná fólie. Následně bylo poškozené potrubí pracovníky účastníka řízení obnaženo za účelem provedení jeho opravy. Pracovníci účastníka řízení byli nápomocni při provádění prací, jednalo se o provedení podsypu a obsypu potrubí se zhutněním včetně výstražné fólie.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 citovaných zákonů. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského (energetického) zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V obou projednávaných případech je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského (energetického) zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské (energetické) zařízení poškodil.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou případech porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. V případě skutku pod bodem I. písm. a) výroku to byl zaměstnanec účastníka řízení, který dával pokyny k provádění prací osobě provádějící práce protlakem (podnikající fyzická osoba [REDAKCE])

a jednání této osoby je tak přičitatelné účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“]. V případě skutku pod bodem I. písm. b) výroku potom odpovědnost účastníka řízení za přestupek vyplývá z toho, že za něho jednal zaměstnanec, který činnost vykonával pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění]. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž v obou případech znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v jednom případě v porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské soustavy a v jednom případě v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytykánych deliktů je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykánych přestupků je nejzávažnější. Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Horní hranice sazeb pokut jsou tedy v obou dvou případech totožné.

Správní orgán jako nejzávažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 25. října 2018, protože v důsledku uvedeného jednání došlo k úniku plynu do ovzduší (191 m³) a k přerušení dodávky plynu většímu počtu konečných zákazníků (13), tedy následky uvedeného jednání byly závažnější, než u jednání ze dne 24. srpna 2018, kdy nedošlo k úniku plynu do ovzduší a byla přerušena dodávka plynu (8) konečným zákazníkům.

Při stanovení pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost to, že:

- v důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k **úniku 191 m³** plynu do ovzduší a k **přerušení** dodávky plynu **13** konečným zákazníkům,
- účastník řízení byl v minulosti kromě již výše uvedeného potrestání uznán vinným ze spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění účinném do 31. prosince 2014 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2014“), kterých se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla příkazem č. j. 08485-3/2014 ze dne 22. září 2014, který nabyl

právní moci dne 2. října 2014, uložena úhrnná pokuta 50 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, a 1 správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2014, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla příkazem č. j. 03325-3/2015-ERU ze dne 9. dubna 2015, který nabyl právní moci dne 18. dubna 2015, uložena úhrnná pokuta 30 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení 1 000 Kč a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění účinném do 31. prosince 2018, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla příkazem č. j. 08012-3/2018-ERU ze dne 11. září 2018, který nabyl právní moci dne 20. září 2018, uložena pokuta 50 000 Kč.

Poslední uvedené potrestání hodnotí správní orgán ve vztahu k jednání dle bodu I. písm. a) výroku tohoto příkazu dle zásady absorpční, jelikož účastník řízení spáchal projednávaný přestupek pod bodem I. písm. a) výroku dne 24. srpna 2018, tj. ještě předtím, než byl pravomocně potrestán příkazem č. j. 08012-3/2018-ERU ze dne 11. září 2018 za jiné dřívější protiprávní jednání. Šlo o jednání, kterého se účastník řízení dopustil 23. ledna 2018, přičemž toto jednání bylo vzhledem ke skutečnostem, že účastník řízení měl v době provádění prací neplatné vyjádření správce plynárenského zařízení k provádění prací, neplatnému vytyčení, provádění prací strojně, závažnější než jednání posuzované pod bodem I. písm. a) výroku.

Správní orgán oproti předchozímu potrestání, v němž dřívější potrestání účastníka řízení nebyla hodnocena jako přitěžující okolnost v nyní posuzované věci všechna výše uvedená potrestání hodnotí jako přitěžující okolnosti, což je v souladu se změnou správněprávní praxe Úřadu. Úřad k této změně přistoupil u účastníků řízení, kteří opakovaně porušují v období 5 let předcházejících spáchání skutku stejné ustanovení energetického zákona.

Při stanovení pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti to, že:

- plynárenské zařízení **nebylo uloženo opatřeno výstražnou fólií**,
- účastník řízení **provedl pomocné práce** v souvislosti s opravou plynárenského zařízení B,
- účastník řízení **uhradil škodu** způsobenou poškozením plynárenského zařízení B.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty, v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2018, který je součástí výroční zprávy účastníka řízení za rok 2018 založené ve sbírce listin Veřejného rejstříku, zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši – 35 915 000 Kč, při čistém obratu 2 419 260 000 Kč, pohledávkách ve výši 934 340 000 Kč, závazcích ve výši 1 166 158 000 Kč. Správní orgán však k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Vzhledem k tomu, že účastník řízení byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty a s ohledem na čistý obrat účastníka řízení za účetní období, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto příkazem není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava